

Poetul Paul Celan este un autor bucovinean de limbă germană, originar din Cernăuți. De la Dânsul ne-au rămas scrieri în limba română din perioada când a locuit și trăit la București (un număr de poeme în versuri albe și proză scurtă poetică), precum și corespondența cu prietenul său, Petru Solomon, corespondență care, de la un moment dat, începe să fie scrisă în limba franceză din anul 1958 (dar cu două excepții). Poetul Paul Celan era nativ în limba germană (limba sa maternă), limbă în care continuă să scrie poezie considerată drept una dintre cele mai mari creații poetice ale secolului XX. De la „Dragul meu Petrică”, stilul se schimbă în „Mon Cher Pierrot”. Scrierile în română ale perioadei bucureștene sunt catalogate drept neobișnuite de una dintre Doamnele din critica literară germană. Petre Solomon etichetează prozele sale scurte poetice bucureștene drept meteorice. Poetul Ion Caraion îl publică în revista *Agora* în 1947 cu trei poeme, dar în germană, deși primise și versiunea română, ceea ce ne face să ne punem întrebări asupra calității unor versiuni române ale poemelor Sale. E îndoielnic că a scris direct în română, aceste scrieri fiind traduceri sau versiuni. Este posibil să fi conceput în minte în germană și să fi așternut în scris în română. Decizia poetului Ion Caraion ne arată că versiunile originale erau cele germane, care aveau o suplețe și o vibrație superioare (la cele care au fost și transcrise pe hârtie), Dânsul preferându-le celor de limbă română (probabil mai neizbutite).

Cu timpul, Paul Celan își descrie limba română drept o versiune ruginită și evită folosirea ei în scris în literatură sau/și corespondență. Inițial, poemele în română nu fuseseră destinate publicării, ci erau citite în cercuri restrânse (literare) bucureștene.

Să nu ne mirăm deci că versurile în română sunt albe (fără rimă). Redăm un fragment din poemul *Azi noapte*: <...Un glas va veni dinspre flăcări spre noi să-și păteze cu sânge argintul,/S-anunțe, întors în incendiu: Nu eu, ci ei singuri știu ora !/ Și-atunci vor porni din pustiu să-și deșerte nisipul în preajma-ți/ Să fie și munți împrejur, să rămânem în Valea Tristeții/ și tu vei desprinde încet porumbeii din sticlă, arar, câte unul/liar când vor plesni în văzduh, vei vorbi în neștire cu mine.>.

Deși poate traduceri mentale din germană în română, poemele și fragmentul redat indică suficient subtilitatea acestui mare liric al literaturii universale.

Poetul Paul Celan și scrierile Sale în limba română P I

Scris de Valentin-Claudiu I. DOBRE

Joi, 27 Ianuarie 2022 11:52 -

Scris pro-bono douăzecișicinci decembrie 2021, trimis pro-bono la sighet-online.

Scris de Gheorghița N. Dobre și Valentin-Claudiu I. Dobre din surse scrise și internet